

Warszawa, dnia 6 czerwca 2011 r.

MINISTER ROLNICTWA

I ROZWOJU WSI

PB-zs-070- 7/11 (jk -1663)

Pani
Grażyna Anna Sztark
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiadając na oświadczenie złożone przez senatora **Grzegorza Wojciechowskiego** podczas 75. posiedzenia Senatu RP w dniu 28 kwietnia 2011 r. *dotyczące rozbieżności w pomiarach powierzchni działek rolnych na obrazie ortofotomapy a powierzchnią wynikającą z ewidencji gruntów i budynków*, przesłaną do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi pismem znak BPS/DSK-043-3655/11 z dnia 3 maja 2011 r. uprzejmie informuję, co następuje.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa tworzy i prowadzi krajowy system ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, wykorzystywany między innymi w zakresie: przyznawania i wypłaty płatności, nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących płatności realizowanych przez ARiMR. Za aktualność baz danych Systemu Identyfikacji Działek Rolnych (ang. LPIS), w tym między innymi aktualność ortofotomapy cyfrowej, danych wektorowych granic działek referencyjnych oraz danych wektorowych pól zagospodarowania wyznaczających obszary nieuprawnione do płatności odpowiada Departament Baz Referencyjnych ARiMR.

Wdrożone w Polsce zasady budowy LPIS, zadania, rolę i sposoby wykorzystania danych GIS, w tym ortofotomapy oraz cykle aktualizacyjne odzwierciedlają przepisy prawa zawarte w rozporządzeniu Rady (WE) nr 73/2009 z dnia 19 stycznia 2009 r. *ustanawiającym wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiające określone systemy wsparcia dla rolników, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1290/2005, (WE) nr 247/2006, (WE) nr 378/2007 oraz uchylającym*

rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 (Dz. Urz. UE L 30 z 31.1.2009, str. 16) wraz z rozporządzeniem Komisji nr 1122/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. *ustanawiającym szczególne zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009 odnośnie do zasady wzajemnej zgodności, modulacji oraz zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli w ramach systemów wsparcia bezpośredniego przewidzianych w wymienionym rozporządzeniu oraz wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do zasady wzajemnej zgodności w ramach systemu wsparcia ustanowionego dla sektora wina* (Dz. Urz. UE L 316 z 2.12.2009, str. 65) nakazujące prowadzenie warstwy graficznej LPIS, w jednolitym państwowym układzie współrzędnych (art. 15, 17, 26 rozporządzenia Rady nr 73/09).

Baza referencyjna dla oceny kwalifikowalności powierzchni i kontroli wniosków o przyznanie płatności wykorzystuje dane z rejestru ewidencji gruntów i budynków w zakresie unikalnej identyfikacji działki ewidencyjnej w przestrzeni, natomiast **maksymalny obszar kwalifikowalny do płatności na zadeklarowanych działkach ewidencyjnych - powierzchnia użytkowana rolniczo** (nie zaliczają się do tej powierzchni obszary pod drogami, wodami, budynkami, lasami, siedliska i inne tereny wyłączone z płatności lub nie użytkowane rolniczo) **wyznaczana jest w oparciu o ortofotomapę.**

Ortofotomapa dostępna w systemie informatycznym ARiMR (aktualizowana w cyklu nie dłuższym niż 5-cio letnim) jest obrazem terenu powstałym w wyniku przetworzenia obrazu cyfrowego (zdjęcia lotniczego). Ortofotomapa odzwierciedla stan rzeczywisty zagospodarowania terenu - na dzień wykonania zdjęć lotniczych. Jest opracowaniem geodezyjnym wykonywanym zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Ortofotomapy pozyskane w trybie art. 12 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. *Prawo geodezyjne i kartograficzne* po wykonaniu prac, podlegają przekazaniu do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (Centralny Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Warszawie) i stanowią własność Skarbu Państwa.

Ortofotomapy cyfrowe wykonane w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych „1992”, tj. państwowym systemie odniesień przestrzennych, stanowią najlepsze ogólnie dostępne źródło dokonywania pomiarów powierzchni oraz interpretacji w zakresie zagospodarowania i użytkowania gruntów, tym samym stanowią podstawowy dokument do wykonywania pomiarów i kompleksowej oceny powierzchni kwalifikowanej w ramach działki.

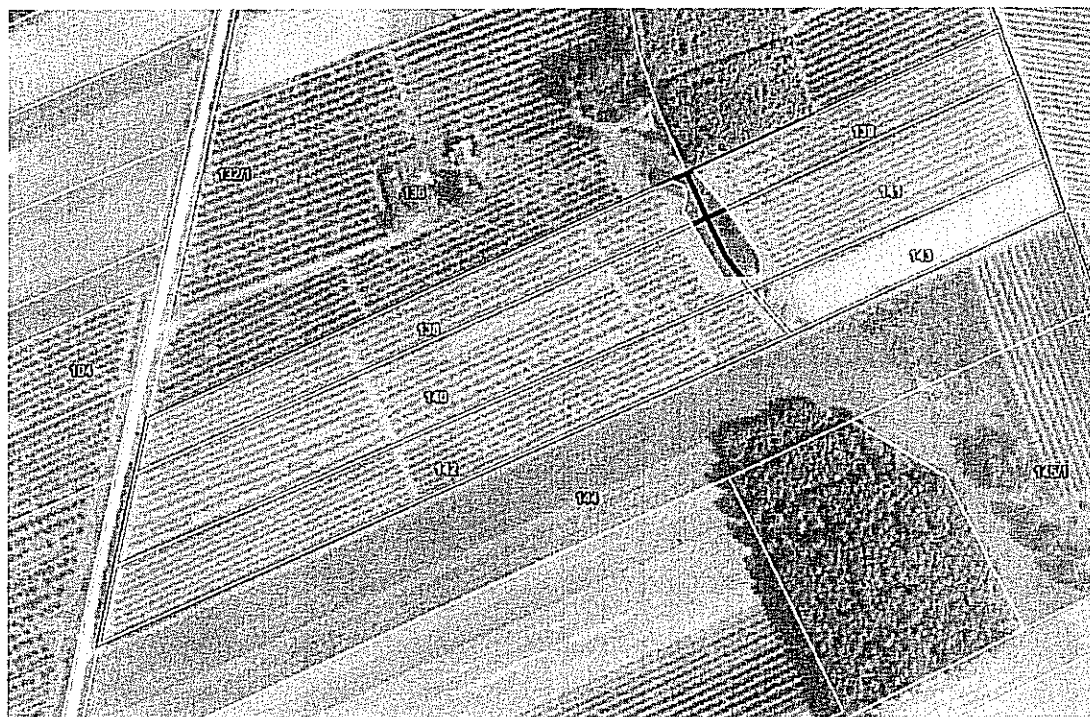
ARiMR zamawia projekty, dotyczące np. opracowania ortofotomapy, zgodnie z przepisami ustawy *Prawo zamówień publicznych* w trybie postępowania przetargowego. Ponadto, zgodnie z informacją przekazaną przez Agencję, prace te zgodnie z podpisanymi umowami objęte są zarówno gwarancją jak i rękojmią. Cały obszar kraju pokrywany jest ortofotomapą już po raz trzeci i przy jej realizacji w okresie od 2003 r. do 2011 r. uczestniczyło wiele podmiotów (firm wykonawczych) samodzielnie lub w ramach konsorcjów.

Podkreślić należy, iż definicja „*gruntów rolnych*” kwalifikujących się do płatności bezpośrednich (zgodnie z art. 124 ust. 2 rozporządzenia Rady nr 73/2009), na podstawie której wyznaczana jest powierzchnia kwalifikowana do płatności, różni się od definicji „*użytków rolnych*” określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w *sprawie ewidencji gruntów i budynków* (Dz. U. Nr 38, poz. 454, z późn. zm.), na podstawie której określane są powierzchnie użytków rolnych w rejestrze ewidencji gruntów i budynków (EGiB). **Powierzchnie użytków rolnych określone w systemie EGiB nie mogą zatem stanowić powierzchni referencyjnej kwalifikowalnej dla np. jednolitej płatności obszarowej.** Powierzchnia uprawniona do płatności jest ustalana przez ARiMR na podstawie użytkowania widocznego na ortofotomapie. ARiMR nie ingeruje w prawo własności nieruchomości, nie neguje wielkości powierzchni czy też przebiegu granic działek ewidencyjnych (granic prawnych) wynikających z prowadzonego przez starostę rejestru ewidencji gruntów i budynków. Rolnik składając wniosek o przyznanie płatności, powinien podać powierzchnie działek rolnych – powierzchnię użytkowaną rolniczo (nie powierzchnię działek ewidencyjnych). Definicja działki rolnej opisana jest m.in. w *Instrukcji wypełnienia wniosku* na poszczególne kampanie. Działka rolna jest to grunt kwalifikowany do dopłat JPO/UPO, który rolnik określa co roku zgodnie ze stanem faktycznym na gruncie.

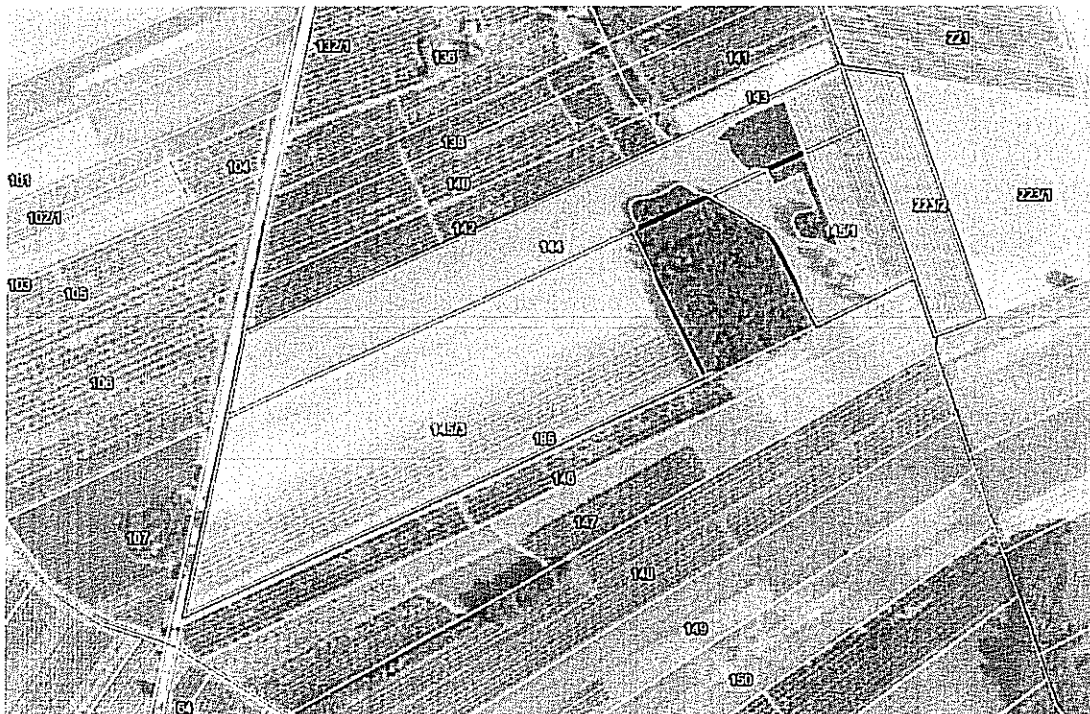
Odnosząc się do przykładów wskazanych w oświadczeniu Pana senatora Grzegorza Wojciechowskiego, dotyczących przebiegu granic odniesienia działek referencyjnych oznaczonych w ewidencji gruntów numerami: 142, 143, 145/1, 145/2, 145/3 położonych we wsi Biała Wieś, gmina Biała Rawska, powiat rawski, woj. łódzkie, uprzejmie wyjaśniam, iż z informacji przekazanych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wynika, że granice wektorowe przedmiotowych działek, posiadane obecnie przez ARiMR, w systemie informatycznym są nieznacznie przesunięte w stosunku do działek sąsiednich. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest fakt, iż wektorowe granice działek, które Agencja pozyskuje corocznie z Powiatowych Ośrodków Dokumentacji Geodezyjnej

i Kartograficznej (PODGiK) są przesunięte w stosunku do obrazu widocznego na ortofotomapie. Rozbieżności te powstały już na etapie wektoryzacji granic ewidencyjnych z różnych materiałów źródłowych w PODGiK. Jak zapewnia Agencja, zarówno w przypadku działek 142, 143 jak i działek 145/1, 145/2, 145/3 zidentyfikowane rozbieżności nie wpływają na realizację płatności, gdyż dotyczą wewnętrznych granic działek położonych w kompleksach (działki deklarowane przez jednego rolnika). W ramach kontroli administracyjnych, którą objęte są wszystkie wnioski, każde przekroczenie maksymalnego obszaru kwalifikowalnego (tzw. powierzchnia ewidencyjno-gospodarcza - PEG), które nastąpi na działce ewidencyjnej będącej składową działki rolnej jest sprawdzane w wyniku pomiaru całego kompleksu działki rolnej na ortofotomapie. Wyniki takiego pomiaru porównywane są z sumą powierzchni PEG dla wszystkich działek ewidencyjnych, na których położona jest działka rolna. W przypadku, gdy pomiar jest zgodny z sumą powierzchni PEG bądź większy od sumy powierzchni PEG płatność naliczana jest do zadeklarowanej przez rolnika powierzchni. W związku z powyższym stwierdzone rozbieżności nie mają wpływu na realizację płatności.

Położenie wskazanych działek wraz z oznaczeniem (kolorem żółtym) kompleksów obszaru kwalifikowalnego do płatności PEG przedstawiono na rys. 1 i 2.

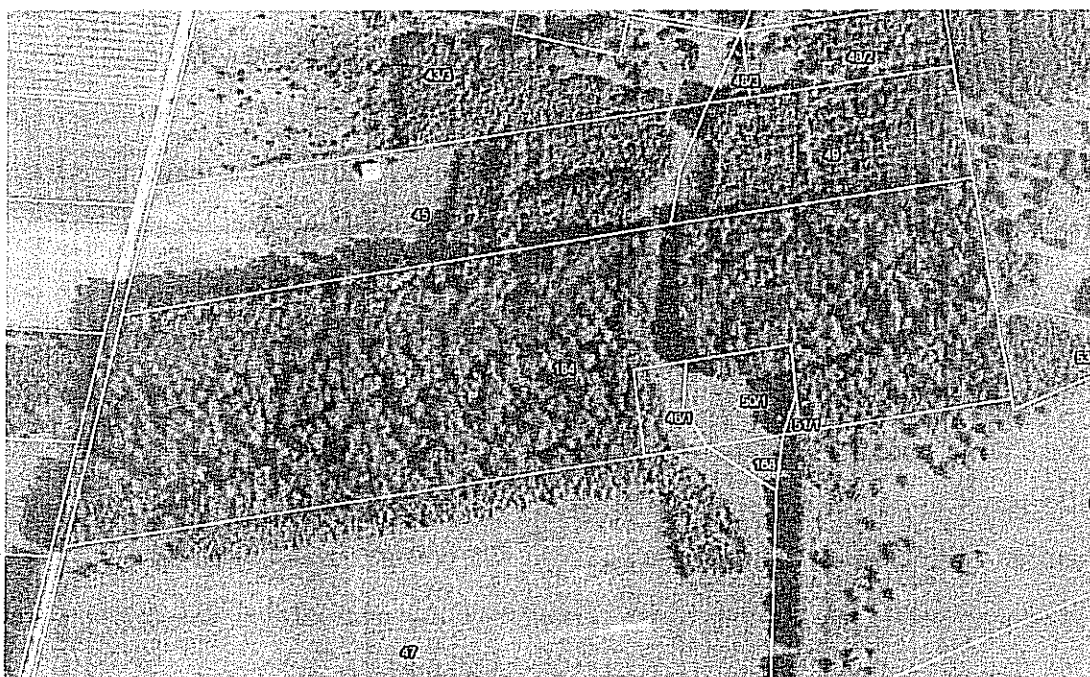

Rysunek 1. Obszar kwalifikowany do płatności PEG dla kompleksu działek referencyjnych.

Rysunek 2. Obszar kwalifikowany do płatności PEG dla kompleksu działek referencyjnych.

Odnosząc się natomiast do działki 184 położonej we wsi Biała Wieś, gmina Biała Rawska, powiat rawski, woj. łódzkie, uprzejmie wyjaśniam, że zgodnie z informacją przekazaną przez ARiMR, działka ta jest pokryta roślinnością leśną, nie jest deklarowana do płatności i nie podlega przetworzeniu przez ARiMR. Położenie działki 184 przedstawiono na rys. 3.

Rysunek 3. Granica działki ewidencyjnej 184.

Jednocześnie, w związku ze zidentyfikowanymi rozbieżnościami dotyczącymi działek referencyjnych oznaczonych w ewidencji gruntów numerami: 142, 143, 145/1, 145/2, 145/3 położonych we wsi Biała Wieś, gmina Biała Rawska, powiat rawski, woj. łódzkie, ARiMR podjęła działania dotyczące weryfikacji danych wektorowych celem doprowadzenia do zgodności przebiegu granic danych wektorowych z ich obrazem widocznym na ortofotomapie. Dane wektorowe granic działek ewidencyjnych zweryfikowane w oparciu o ortofotomapę dla wskazanych działek zostaną niezwłocznie poprawione a informacje o maksymalnym kwalifikowalnym obszarze PEG, zostaną przesłane do rolników wraz z wnioskiem spersonalizowanym na kampanię 2012.

Odnosząc się do poruszanych przez senatora Grzegorza Wojciechowskiego kwestii trudności pozyskania informacji i oporów organów administracji geodezyjnej w zakresie zgłaszanych przez rolników rozbieżności należy podkreślić, iż Agencja dostrzega wskazane problemy i również je identyfikuje. Dlatego też ARiMR podjęła działania dotyczące weryfikacji danych wektorowych celem doprowadzenia do zgodności przebiegu danych wektorowych z ich obrazem na ortofotomapie cyfrowej. Dane wektorowe granic działek ewidencyjnych zweryfikowane w oparciu o ortofotomapę cyfrową, wykonane w tym samym układzie współrzędnych płaskich prostokątnych, pozwalają na prawidłowe wyznaczenie powierzchni uprawnionych do dopłat oraz powierzchni nieuprawnionych do dopłat (grunty trwale lub czasowo wyłączone z produkcji rolniczej).

Niezależnie od działań Agencji podejmowanych z urzędu, rolnik wypełniając wniosek o przyznanie płatności powinien zaznaczyć wszystkie zaistniałe na gruncie zmiany. W przypadku stwierdzenia błędnych granic referencyjnych na załączniku graficznym, rolnik powinien wrysować prawidłowy przebieg granicy na załączniku graficznym. Dla analizowanych przypadków działek nie stwierdzono zgłoszenia rozbieżności granic referencyjnych ani rozbieżności pól zagospodarowania na dostarczonym przez rolnika materiale graficznym. Dla ARiMR podstawowym i najważniejszym elementem jest wskazanie przez rolnika na załącznikach graficznych faktycznego użytkowania gruntów, zaś wszelkie rozbieżności i nieprawidłowości związane z przebiegiem granic działek ewidencyjnych stwierdzone chociażby przy wykorzystaniu otrzymanych z ARiMR załączników graficznych należy zgłaszać do właściwego miejscowo starosty - organu prowadzącego państwowy rejestr EGiB. Takie działanie ma na celu uniknięcie wszelkich nieprawidłowości w wypłacanych na rzecz rolnika środków.

Uprzejmie informuję, iż zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. *Prawo geodezyjne i kartograficzne* (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287, z późn. zm.) to starostowie prowadzą ewidencję gruntów i budynków oraz gleboznawczą klasyfikację gruntów.

Kwestie dotyczące m.in.: przebiegu granic działek ewidencyjnych, powierzchni działek ewidencyjnych wykazanej w bazie opisowej ewidencji gruntów i budynków (EGiB), zmian identyfikatorów działek ewidencyjnych, aktualności danych objętych EGiB, zgłaszania i usuwania nieprawidłowości danych zawartych w EGiB, udostępnienia danych i informacji zgromadzonych w bazach danych, znajdują się w kompetencjach właściwych miejscowo starostów jako organu prowadzącego EGiB.

z up. MINISTRA
PODSEKRETARZ STANU

Jarosław Wojtowicz